

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

The development of competencies in learning management By using the (PDCA) circuit quality management principles of teachers in the Sri Buddhadhamma Group Schools under Samut Prakan primary educational service area office 1

วารี สรสัมฤทธิ์¹, นันทิยา น้อยจันทร์²

Waree Sonsumrid¹, Nuntiya Noichun²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง(PDCA) ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 234 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้องกับค่า(IOC) และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ.815 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$)

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เรื่องการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม 1) PLAN มีการประชุมวางแผน วิเคราะห์ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน เก็บข้อมูล แต่งตั้งให้มีฝ่ายรับผิดชอบ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน 2) DO โรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Graduate student Master of Education. Educational Administration Program, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

² Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education Suan Sunandha Rajabhat University

การสอน 3) CHECK โรงเรียนมีการจัดทำตารางนิเทศน์การจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศน์ติดตามจากฝ่ายผู้บริหาร สร้างขวัญและกำลังใจ 4) ACT โรงเรียนให้นักเรียนและครูร่วมกันประเมินสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สมรรถนะ, แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้

Abstract

The purposes of this study were: 1) To study the level of competency in learning management of teachers in the Sri Buddhadhamma Group schools Under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1, 2) To develop the competency in learning management of teachers in the Sri Buddhadhamma Group School Under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1, using the principle of quality management of PDCA circuit.

The sample group used in this research was the administrators and teachers in the Sri Buddhadhamma Group schools. Under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1, 234 persons Tools for data collection The questionnaire was a 5-level estimation scale questionnaire with a conformity value (IOC) and a whole confidence of 0.815 and an interview. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings indicated that

1. Competency in Learning Management of Teachers in Schools of Sri Buddhadhamma Group Under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1, the overall is in a high level And each aspect was at a high level ($\bar{X}=4.39$)

2. The development of competency in learning management regarding the use and development by using the principles of quality management for deming PDCA circuits of innovative media technology for learning management. Overall, 1) PLAN. Executives should have planning meetings. Analyze problems using teaching and learning media, collect data, appoint responsible parties Clearly define duties and responsibilities. 2) DO Schools provide materials for the development of teaching and learning management. 3) CHECK School has a schedule for teaching and teaching management. There is a follow-up preaching from the management. Build morale 4) ACT Schools should allow students and teachers to assess teaching and learning media. In order to ensure effective teaching and learning management.

Keywords: Competencies, guidelines for developing competencies in learning management

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 สังคมไทยได้เผชิญปัญหาหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ ซึ่งได้มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทย สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทุกภาคส่วนในสังคมไทย เห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศ สู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

การพัฒนามนุษย์ ถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ โดยที่องค์กรจะต้องมีกรอบแนวทางการพัฒนาความรู้ พัฒนาทักษะ และพัฒนาทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จการพัฒนาหรือวิธีการพัฒนาถือเป็นวิธีการที่ใช้ในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้ความคิดเห็นข้อเท็จจริงประสบการณ์หรือข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของบุคลากรได้อย่างดี ซึ่งการพัฒนา มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ทักษะ (Skill) ทัศนคติ (Attitude) และพฤติกรรม

(Behavior) อันเหมาะสมจนสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติ การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความมุ่งหมายดังกล่าว ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ กล่าวไว้ว่าการพัฒนาศักยภาพครูถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะพัฒนาให้เป็นครูมืออาชีพ การวิเคราะห์ครูในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับพิจารณาสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของครูอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาศักยภาพครูให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อาศัยความร่วมมือของครูแกนนำครูต้นแบบและสถาบันการศึกษาชั้นสูง รวมทั้งชมรมวิชาชีพซึ่งจะช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาโดยให้เหตุผลว่า โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 79 บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และมีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่เหมาะสมในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความก้าวหน้าแก่ราชการ ซึ่ง ก.ค.ศ. กำหนดดังนี้

1) ผู้บังคับบัญชาทุกคน ทุกระดับมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และได้มาตรฐานถือว่าการปฏิบัติงานและการเรียนรู้เป็นเรื่องเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาตลอดเวลาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีหน้าที่ต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้บังคับบัญชานำผลการพัฒนาไปใช้เป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาประเมินการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเปลี่ยนตำแหน่งหรือสายงาน การเลื่อนวิทยฐานะ การยกย่องเชิดชูเกียรติ 2) ผู้บังคับบัญชาทุกคน ทุกระดับต้องพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหน่วยงานการศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และมีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความก้าวหน้าแก่ราชการนำไปสู่การพัฒนาครูที่เป็นหัวใจของการขับเคลื่อนที่สู่การปฏิรูปการศึกษาซึ่งข้าราชการครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจและต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรมและมีสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตต่อไป (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมหรือพฤติกรรมที่ดีที่ทำให้บุคลากร ปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งคุณลักษณะที่ดีเป็นการแสดงออกของคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Abilities) และคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ลักษณะนิสัย (Trait) หรือชาวบ้านเรียกว่าสันดาน แรงจูงใจ (Motive) บุคลิกภาพ (Personality) ภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-image) บทบาทที่

แสดงออกในสังคม (Social Role) ที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จ และบรรลุผลสำเร็จ มากกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ใน สถานการณ์ที่หลากหลายกว่าและได้ผลงานที่ดีกว่าผู้อื่น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ได้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีหลักการบริหารคุณภาพวงจรเต็มมิ่ง PDCA เข้ามามีบทบาท ดังนี้ Plan การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการดำเนินงาน Do การปฏิบัติเป็นการนำแผนที่วางไว้มาดำเนินการ Check การตรวจสอบ เป็นการกำกับ ติดตามผล และ Act การปรับปรุงแก้ไข เป็นการหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (กิตติศักดิ์ ร่อนแก้ว, 2552)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในกำกับดูแลทั้งสิ้น 72 โรงเรียน และมีครูในกำกับดูแล จำนวน 2008 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแนวโน้มลดลงและอยู่ในขั้นที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งอาจมีสาเหตุหลายประการ รวมทั้งการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีเท่าที่ควร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราการ เขต 1 จึงมีเป้าหมายในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญกับพื้นฐานและศักยภาพของผู้เรียน และบุคลากรทุกคนควรได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติ

งาน จึงได้มีการแบ่งกลุ่มโรงเรียนเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาโรงเรียน โดยกลุ่มศรีพุทธประกอบด้วย สมาชิกทั้งหมด 9 โรงเรียน โดยพันธกิจและเป้าประสงค์ของกลุ่ม อีกประการหนึ่งก็เพื่อมุ่งส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ แต่การพัฒนาบุคลากรก็ยังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการ เช่น มีการอบรมซ้ำตัวบุคคล ครูไม่ได้นำความรู้จากการอบรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร และที่สำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากรไม่ตรงตามความต้องการ นอกจากนี้ครูมีงานพิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาพัฒนาด้านวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2562) ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นที่ครูต้องมีการพัฒนาตนเอง

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว จึงสนใจที่จะพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อจะได้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ จำนวน 9 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 564 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในปีการศึกษา 2562 ตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970: 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเป็นการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบก่อนนำไปวิเคราะห์ตัวแปรสังเกต (Observe Variable) เพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับดังกล่าวนี้ไปทำการทดสอบความเชื่อมั่นจากกลุ่มประชากร ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจำนวน 30 คน ผลทดสอบความเชื่อตามแบบของ Cronbach's Alpha Coefficient มีผล Alpha ทั้งฉบับได้เท่ากับ.815 และสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบขั้นตอนของทางบัณฑิตวิทยาลัย โดยการแจกและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 234 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์อีก 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อสร้างแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถอธิบายได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เทคนิคการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 83.30 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.70 อายุส่วนใหญ่ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.90 รองลงมาคือ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.10 รองลงมาคือ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.50 และน้อยที่สุดคืออายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.50 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 63.70 และปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 36.30 ตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นครูกคิดเป็นร้อยละ 97.90 และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 2.10 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมา คือ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.60 รองลงมา คือ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.60 และสุดท้ายคือมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.00

2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.46$, S.D.=.33) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.44$, S.D.=.31) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=.28) และการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=.25)

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรมั่ง (PDCA) โดยภาพรวม

3.1 PLAN ผู้บริหารควรมีการประชุมวางแผน วิเคราะห์ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน เก็บข้อมูล แต่งตั้งให้มีฝ่ายรับผิดชอบ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และต้องทราบเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จะสามารถวัดและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 DO โรงเรียนควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ควรมีการติดตั้งสมาร์ททีวีทุกระดับชั้น รวมถึงระบบอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน คุณครูควรจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) หรือการนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer presentation) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนดูย้อนหลังได้ตลอดเวลาทางโรงเรียนควรส่งคุณครูไปอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำสื่อ การดูแลรักษาสื่อและเปิดโอกาสให้คุณครูนำเทคโนโลยีมาขยายขอบเขตความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเปิดโลกทัศน์ทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 CHECK โรงเรียนควรมีการจัดทำตารางนิเทศน์การจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศน์ติดตามจากฝ่ายผู้บริหารทุก ๆ เดือน และมีการลงทะเบียนนิเทศน์สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีในการเรียน

การสอนทุกครั้ง ควรเปิดโอกาสให้คุณครูมีส่วนร่วมในการนิเทศน์สื่อการเรียนรู้ของกลุ่มสาระฯ อื่นๆ ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจ ทดสอบความรู้ของครูในด้านการพัฒนาความรู้ของตนเองโดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ควรมีการทดสอบการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) หรือการนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer presentation) นำเทคโนโลยีมาขยายขอบเขตความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและโลกทัศน์ทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4. ACT โรงเรียนควรให้นักเรียนและครูร่วมกันประเมินสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการประเมินการสร้างนวัตกรรมสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ของตนเองโดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) หรือการนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer presentation) นำเทคโนโลยีมาขยายขอบเขตความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และโลกทัศน์ทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการครูได้ถูกฝึกฝนและพัฒนาตัวเองอยู่เสมอในด้านความรู้ ทักษะ ความกระตือรือร้นในทุกๆ ด้านจึงทำให้คุณครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

เขต 1 มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พาร์รี่ (Parry, 1997) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะว่าหมายถึง กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบ ต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่งๆ มีความสามารถวัดผลเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ และเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างได้โดยผ่านการอบรมและการพัฒนาและยังสอดคล้องกับ พลสันท์ โพธิ์ศรีทอง (2553: 22) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม หรือพฤติกรรมของคนเกิดจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Abilities) และคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ลักษณะนิสัย (Trait) หรือชาวบ้านเรียกว่าสันดาน แรงจูงใจ (Motive) บุคลิกภาพ (Personality) ภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-image) บทบาทที่แสดงออกในสังคม (Social Role) ที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จ และบรรลุผลสำเร็จ หรือผลสัมฤทธิ์ขององค์การในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา องค์ประกอบที่ 2 วิธีการความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา องค์ประกอบที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของ

ครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาพบว่า ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา โดยภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งจากการใช้หลัก PDCD กล่าวคือการบริหารงาน มีขั้นตอน การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) ขั้นตอนการ ตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการ ปรับปรุงแก้ไข (Act) ชัดเจน โดยสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ต่ำกว่าด้านอื่นอาจ เป็นเพราะ 1) นักเรียนใน 1 ห้องเรียนมีจำนวน มากเกินไป คุณครูไม่สามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึง 2) อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนยังไม่ทั่วถึงกับนักเรียน ทุกคน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีการประชุมวางแผน เพื่อให้คุณครูได้ใช้เทคโนโลยีได้เต็มที่ ให้ครูสร้างสื่อ นวัตกรรมทุกภาคเรียน และนำไปใช้กับนักเรียน ทุกระดับชั้นโดยการติดตั้งสมาร์ททีวีทุกระดับชั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับซงญ์ณัฐฐา งามมีศรี (2552) PDCA (Plan-Do-Check-Act) เกิดมาจากนักสถิติชาวอเมริกันท่านหนึ่งคือ Dr. William Edwards Deming ว่าแนวคิดของการพัฒนาคุณภาพงานชิ้นพื้นฐาน เป็นการกำหนด ขั้นตอนการทำงานเพื่อสร้าง ระบบการผลิตให้ สินค้ามีคุณภาพดี การให้บริการที่ดี หรือทำให้ กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างมีระบบโดยใช้ได้ กับทุก ๆ สาขาวิชาชีพแม้กระทั่งการดำเนินชีวิต ประจำวันของมนุษย์และได้ดัดแปลงให้เข้ากับวงจร การบริหารงาน คือขั้นตอน การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) ขั้นตอนการ ตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษพบว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน และจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมาบริการอำนวยความสะดวกแก่ครู นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ให้ทันต่อโลก ในยุคปัจจุบัน เพื่อให้สื่อมีความทันสมัยมากขึ้น รวมทั้งควบคุมกำกับให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาศมุทรปราการ เขต 1 ควรมีการอบรมและสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูทุก ๆ ภาคเรียน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาศมุทรปราการ เขต 1 ควรนิเทศ กำกับติดตาม และมีการประเมินผลสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูทุก ๆ ภาคเรียนอย่างใกล้ชิดจริงจัง และสม่ำเสมอ

1.4 ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรที่ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน อย่างเต็มกำลังความสามารถ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาการใช้หลัก PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของ

ครูในการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลัก PDCA ไปใช้กับด้านอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แผนการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ครูและบุคลากรทางการศึกษา หลากหลายแนวทางตามข้อเสนอของคณะกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กิตติศักดิ์ ร่อนแก้ว. (2552). *การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารศึกษาในการบริหารสถานศึกษากองทัพบก. ปรียญานีพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารุวรรณ เพียรบุญ. (2554). *การศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. ปรียญานีพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จตุพล หาญดี. (2555). *การพัฒนาบุคลากรด้านการ ประเมินผลผู้เรียน โรงเรียนท่าลาด อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *การศึกษาสมรรถนะและการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาลาพูนเขต 2. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย*.
- บุญสอน ประถมวงศ์. (2556). *ความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูโรงเรียนแม่สะเรียง “บริหารศึกษา” อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- สำนักงานงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตร.
- สนธยา พรหมกิ่งแก้ว. (2557). *การใช้การศึกษานอกสถานที่เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเจตคติที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาริสา ทองทวี. (2553). *สมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูสายงานการสอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. (2554). *สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม*. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อำนวยการ เถาตระกูล. (2551). *คู่มือการเขียนแผนการสอน การเรียนรู้มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพเล่ม 1*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.